

KAMU İHALE KURUMU BAŞKANLIĞI
ANKARA

KONU: Ülkemize yapılan ekonomik ve siyasi saldırılar nedeni ile dövizde meydana gelen öngörülemez ve engellenemez değer artışının mücbir sebep hali olarak kabul edilmesi talebidir.

GEREKÇE:

1-) Beklentilerin çok üzerinde artmış olan döviz kurları, enflasyon ve kredi faiz oranları dolayısı ile tıbbi cihaz ve ilaç sektörünü çok zorlanmaktadır. Sivil Toplum Kuruluşlarımıza üye şirketlerin ticaretini yaptığı ürünlerin birçoğu yurt dışından temin edilmektedir. Dövizin yükselme eğilimi olmadığı dönemlerde ihalelere girmiş, bu fiyatları göz önünde bulundurarak tekliflerde bulunmuşlardır. Ancak sözleşmelerin devam ettiği süreçte döviz öngörülemeyen şekilde, TL karşısında yükselişe geçmiştir. Söz konusu koşullar nedeni ile sözleşmelerdeki yükümlülüklerini yerine getirmeleri, Kamu İhale Sözleşmelerinde belirlenen fiyatlar ile yüklenicilerin malları tedarik etmeleri ve idarelere teslim etmeleri şirketlerin birçoğunu faaliyetlerini sürdüremez noktaya getirecektir. Bu da sağlık sektöründe tıbbi cihazların ve ilaçların tedarik edilememesi sonucunu ve dolayısıyla devlet tarafından sağlık hizmetlerinin yerine getirilememesi sonucunu doğuracaktır.

2-) Maliye ve Hazine Bakanlığı Türkiye Bankalar Birliği'ne kur nedeniyle mağdur olan reel sektörü rahatlatıcı tedbirler sundu. 18.08.2018 tarihli Sabah Gazetesi'nde yayımlanan söz konusu tedbirlerden bazıları "a) Kur artışı nedeniyle limit aşımı oluşan kredilerde limit aşımı dikkate alınmayacak ve kredi kapama talebi yapılmayacaktır. b) Yine kur etkisi ile teminat değeri risk tutarını karşılamada yetersiz kalan krediler için firmalardan ilave teminat talep edilmeyecektir. c) 8 Ağustos 2018 tarihinden itibaren yaşanan ekonomik ortam nedeni ile oluşan kredi gecikmeleri, karşılıksız çek ve protesto edilen senetler Risk Merkezi'ne mücbir sebep koduyla bildirilebilecektir. Bu uygulama ile firmaların kredi erişimlerine engel teşkil etmeyecektir." şeklindedir. Bu açıklama ile Devlet Kurumları tarafından da mücbir sebep halinin olduğu kabul edilmektedir.

3-) Sayın Başkanlığınızca da bilindiği üzere Kamu ihale sözleşmeleri açısından mücbir sebep halleri 4735 sayılı Kanun, Tip İdari Şartnameler ve Tip Sözleşmelerde tek tek sayılmıştır.

4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "Mücbir Sebepler" başlıklı 10 uncu maddesinde; "Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek haller; a) Doğal afetler, b) Kanuni grev, c) Genel salgın hastalık, d) Kısmi veya genel seferberlik ilanı, e) Gerektiğinde Kurum tarafından belirlenecek benzeri diğer haller olarak belirlenmiştir. Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ve ilgili mevzuatta mücbir sebep; taraflarca beklenilmeyen ve önceden öngörülme, önlenmesi mümkün olmayan, işin gerçekleştirilmesine engel olan ve bu etkisi engellenmeyen, yüklenicinin neden olmadığı, mutad dışı, anormal nitelikli olaylar olarak tanımlanmaktadır. Kanun, Kamu İhale Kurumu'na; işlemlerini yerine getirmeyi engelleyen ve ilgiliye isnat edilemeyen olayların belgelenmesi, uygun illiyet bağının olması ve objektif iyi niyet ilkeleri gereklerinin yerine getirilmesi şartlarını taşıyan olaylar için mücbir sebep hali belirleme yetkisi vermiştir.

4-) Kamu ihalelerine katılarak sözleşmeye taraf olan yükleniciler, devletimizin öngördüğü yıllık enflasyon oranı, yıllık ortalama döviz kuru artışı ve piyasadan topladığı eşik değer gözetilerek bir teklif sunmuşlardır. 2018 yılı itibari ile yıllık enflasyonun %12-14 ortalamasında olacağı, dolar kurunun 4,2 TL olacağı kamu tarafından öngörülmüş buna göre eşik değer hesaplamaları yapılmıştır. İhalelere katılan şirketler de tekliflerini bu eşik değer altında tutarak teklifte bulunmuşlardır.

5-) Tıbbi cihaz ve ilaç üretici ve tedarikçilerinin döviz artışından önce imzalanan sözleşmeler gereği üstlendikleri taahhütleri yerine getirebilmeleri için yurt dışından döviz cinsinden mal satın almaları gerekmektedir. Tıbbi Cihaz ve ilaç sektörü açısından bu kurlardan mal satın alınarak kamu ihale sözleşmelerindeki yükümlülüklerin yerine getirilmesi mümkün gözükmemektedir. 4735 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin 1 inci fıkrasının (e) bendinde "Gerektiğinde Kurum tarafından belirlenecek benzeri diğer haller" hükmüne dayanılarak, Kuruma tanınan yetki çerçevesinde dövizdeki yükselişin genel nitelikte mücbir sebep hali olarak kabul edilmesini, mücbir sebep halinin sadece döviz karşılığı yapılan sözleşmelere değil ürünlerin yurt dışından tedarik edilmesi nedeni ile TL, Dolar, Euro fark etmeksizin tüm sözleşmeler açısından kabul edilmesini talep etme zorunluluğu doğmuştur.

SONUÇ VE İSTEM: Yukarıda arz ve izah edilen ve Sayın Başkanlığı'nızca res' en nazara alınacak nedenler ile dövizin Türk Lirası karşısındaki % 100 lere varan artış halinin; yükleniciden kaynaklanan bir kusurdan ileri gelmemiş olması, taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması, yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş bulunması göz önünde bulundurularak mücbir sebep hali olarak kabul edilebilmesini, saygılarımızla arz ve talep ederiz. 12.09.2018

KİTDER

SAĞLIK GEREÇLERİ ÜRETİCİLERİ VE TEMSİLCİLERİ DERNEĞİ

TÜM TIBBİ CİHAZ ÜRETİCİ VE TEDARİKÇİ DERNEKLERİ FEDERASYONU